

- **ลำไส้** มีความเปราะบางมากกว่าปกติ การย่อย และการดูดซึมอาหารยังไม่ดีนัก ทำให้ต้องให้นมทีละ น้อยๆ และอาจต้องให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำร่วม ด้วย

- **ดวงตา** จอประสาทตายังไม่สมบูรณ์ หลังเกิด อาจมี การพัฒนาของเส้นเลือดขอประสาทตามิดปกติ ซึ่ง ถ้าเป็นรุนแรง อาจส่งผลต่อการมองเห็นของทารกได้

- **หู** มีโอกาสเสี่ยงที่จะบกพร่องของการได้ยิน โดยเฉพาะ ทารกที่มีปัญหาหลายๆอย่าง

- **การติดเชื้อ** ทารกที่คลอดก่อนกำหนดมักติดเชื้อ ได้ง่าย เนื่องจากระบบภูมิคุ้มกันทำงานได้ไม่เต็มที่

นอกจากนี้ในระยะยาวอาจจะมีผลต่อความ บกพร่อง ทางสติปัญญา พฤติกรรม พัฒนาการทางด้าน ต่างๆ ดังนั้นการ ได้รับการดูแลโดยกุมารแพทย์สาขา ทารกแรกเกิดและปริกำเนิด ที่พร้อมดูแล ๒๔ ชั่วโมง โรงพยาบาลที่มีหน่วยทารกแรกเกิด วิกฤตจึงมีความสำคัญมาก เพราะทารกคลอดก่อนกำหนดจะ ได้รับ การดูแลที่ถูกต้องเพื่อกลับไปใช้ชีวิตและเติบโตอย่างมี คุณภาพ

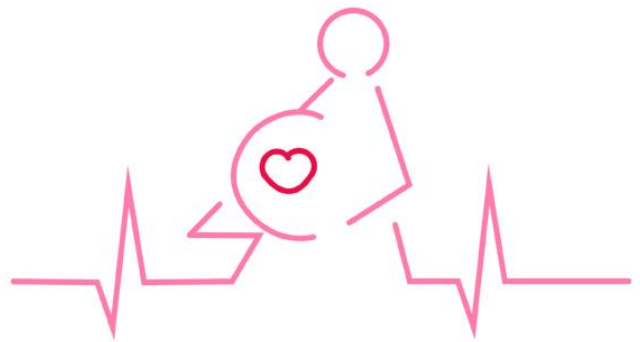
การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด

ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด สิ่งสำคัญคือ ป้องกัน ภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น โดยกุมารแพทย์ สาขาทารกแรกเกิด และปริกำเนิดจะให้การดูแล ดังนี้

- พุดคุยรายละเอียดพร้อมให้คำแนะนำพ่อแม่ อย่างใกล้ชิด
- ดูแลการหายใจของทารกและติดตามอาการอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากทารกบางรายจำเป็นต้องใช้ เครื่องช่วยหายใจ
- ควบคุมอุณหภูมิร่างกายให้เหมาะสม
- ตรวจสอบเลือดเท่าที่จำเป็น
- ดูแลการทานนมของทารกให้มีปริมาณเพียงพอ กับความต้องการที่ควรได้รับสนับสนุนเรื่องนมแม่
- ดูแลรักษาทารกจนมีน้ำหนักมากกว่า ๒,๐๐๐ กรัม จึงสามารถกลับบ้านได้
- เตรียมความพร้อมให้คุณแม่ก่อนกลับบ้าน

แผนพับประชาสัมพันธ์
สร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

ด้วยความปรารถนาดีจาก
งานสาธารณสุข สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลดงหม้อทองใต้
อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
โทร. ๐๔๒-๗๐๗-๕๗๙

แม่ตั้งครรภ์มีโอกาสเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด

- หนึ่งในสาเหตุต้นๆที่ทำให้เจ้าตัวน้อยต้องเข้ารับการรักษาในหน่วยดูแลทารกแรกเกิดวิกฤตคือการคลอดก่อนกำหนด นั่นคือการคลอดก่อนครบสัปดาห์ที่ ๓๗ ของการตั้งครรภ์ เนื่องมาจากอายุและโรคประจำตัวของ มารดา ความผิดปกติของโครโมโซม รวมถึงกรรมพันธุ์ และอื่น ๆ ดังนั้นการฝากครรภ์ในโรงพยาบาลที่มีแพทย์ เฉพาะทาง เครื่องมือเทคโนโลยีที่ครบครัน ที่สำคัญคือมี หน่วยดูแลทารก แรกเกิด วิกฤตคอยดูแล ย่อมช่วยให้ คลอดเจ้าตัวน้อยได้อย่างราบรื่น

เมื่อไหร่เรียกคลอดก่อนกำหนด

เป็นภาวะการคลอดก่อนอายุครรภ์ ครบ ๓๗ สัปดาห์ ซึ่งทารกเหล่านี้อาจมีภาวะต่าง ๆ ครบสมบูรณ์ แต่การทำงานของอวัยวะแทบทุกส่วนยังไม่ดี เท่าทารกครบกำหนด ซึ่งช่วงหลังคลอดมักต้องการ การดูแลเป็นพิเศษและต้องอยู่รักษาในโรงพยาบาลนานกว่าปกติ

ปัจจัยเสี่ยงการคลอดก่อนกำหนด

๑. มารดา

- อายุของมารดา มารดาอายุน้อยเกินไปคือน้อยกว่า ๑๘ ปี หรือมารดาที่อายุมากเกินไป คือมากกว่า ๓๕ ปี ถือว่ามีความเสี่ยงที่อาจคลอดก่อนกำหนด

- โรคประจำตัวของมารดา เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจ
- มีประวัติเคยคลอดก่อนกำหนด

- มดลูกขยายตัวมากเกินไป เช่น ครรภ์แฝด ภาวะน้ำคร่ำมากกว่าปกติ เป็นต้น

- มดลูกมีความผิดปกติแต่กำเนิด เช่น ปากมดลูกสั้น
- การอักเสบในช่องคลอด
- ต่อมไทรอยด์ในขณะตั้งครรภ์
- ฟันผุ และการอักเสบของเหงือก

๒. บุตรในครรภ์ หากบุตรในครรภ์มีความผิดปกติของโครโมโซมหรือมีภาวะติดเชื้อมากเกินไป จะทำให้มารดามีอาการเจ็บท้องคลอดก่อนกำหนดได้

สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

- ปวดหลังช่วงล่างหรือบริเวณเอว เป็นต่อเนื่อง หรือเป็นๆหายๆ แม้จะเปลี่ยนท่าทาง
- เจ็บท้องต่อเนื่อง ๔ ครั้งใน ๒๐ นาที หรืออาจเกิดเป็นระยะ ๆ เนื่องจากการหดตัวของมดลูก
- มีมูกหรือหรือเลือดออกทางช่องคลอด
- รู้สึกถูกดันน้อยกว่าปกติ
- บวมและความดันโลหิตสูงขึ้น อาจเป็นสัญญาณหนึ่งของครรภ์เป็นพิษ

การตรวจเช็คคลอดก่อนกำหนด

๑. ตรวจภายใน โดยพิจารณาจากการ เปลี่ยนแปลงของปาก มดลูก ความกว้าง ระยะห่าง ขนาด ตัวและตำแหน่งทารกในครรภ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงใน การคลอดก่อนกำหนด

๒. ตรวจ Ultrasound เพื่อวัดความยาวและดู รูปร่างของปากมดลูกในการประเมินภาวะครรภ์เสี่ยงและ โอกาสคลอดก่อนกำหนด

๓. เจาะตรวจน้ำคร่ำ เพื่อตรวจสอบความ สมบูรณ์ของทารก และภาวะติดเชื้อต่าง ๆ

อันตรายเมื่อเด็กคลอดก่อนกำหนด

หากทารกคลอดก่อนกำหนดจะเกิดการ เปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติและส่งผลกระทบต่อระบบร่างกาย ดังนี้

- ปอด พบปัญหาเรื่องการขาดสารลดแรงตึงผิวได้ในทารกคลอดก่อนกำหนด ทำให้ถุงลมแฟบ ทารกจะมี อาการหายใจหอบและอาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- หัวใจ อาจมีปัญหาที่เส้นเลือดที่เชื่อมต่อระหว่างเส้นเลือดแดงใหญ่ที่ออกจากหัวใจเพื่อไปเลี้ยงร่างกายกับเส้นเลือดที่ไปสู่ปอดยังเปิดอยู่ (PDA) ทำให้มีเลือดผ่าน ไปสู่ปอดมากเป็นผลให้ทารกหายใจหอบและเกิดภาวะ หัวใจล้มเหลวได้
- สมอ ทารกน้ำหนักน้อยกว่า ๑,๕๐๐ กรัม มีความเสี่ยงที่จะมีเลือดออกในสมอง เนื่องจากเส้นเลือด เปราะแตกง่าย

